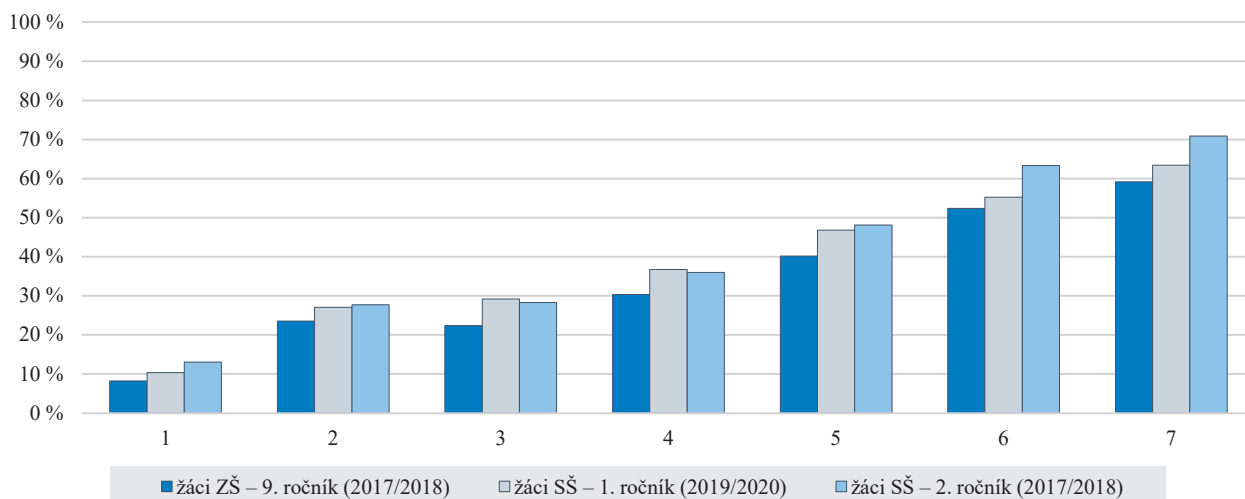

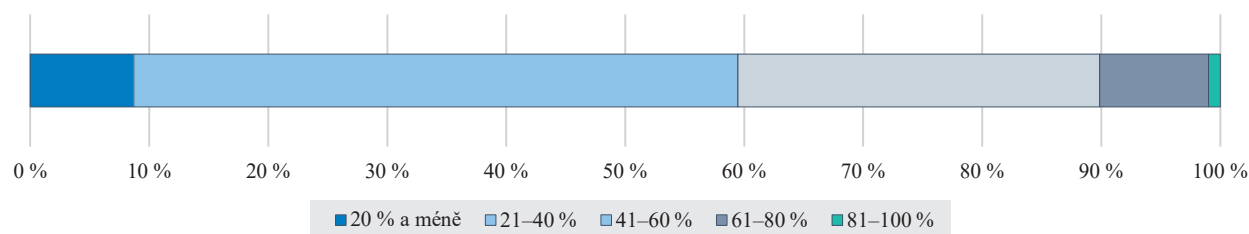
graf č. 9).²⁵ Ze stability výsledků žáků v obou školních letech je zjevné, že test čtenářské gramotnosti pro školní rok 2019/2020 obsahoval více otázek vyžadujících aktivaci složitějších a náročnějších čtenářských schopností a dovedností žáků.

GRAF 9 | Srovnání úspěšnosti žáků v otázkách, které byly součástí testu čtenářské gramotnosti ve školním roce 2017/2018 i 2019/2020

Velmi nepříznivé je zjištění, že poměrně vysoký podíl žáků správně nevyřešil ani pětinu otázek testu čtenářské gramotnosti (viz graf č. 10), neboť velmi nízká čtenářská gramotnost těchto žáků může negativně ovlivňovat jejich další studijní i profesní kariéru. Průměrná úspěšnost žáků v otázkách spadajících do oblastí „vyvozování z textu“ a „hodnocení textu“ byla téměř stejná, a to na úrovni celkové průměrné úspěšnosti žáků v testu (39 %).

GRAF 10 | Úspěšnost žáků 1. ročníku středních škol v testu čtenářské gramotnosti (podíl odpovídajících žáků v rámci výběrového zjišťování)

Hodnocení rozptylu hodnot dosažené úspěšnosti žáků 1. ročníku středních škol v testu čtenářské gramotnosti ukazuje na existenci značných rozdílů mezi školami, neboť hodnota vnitrotřídního koeficientu korelace (ICC) je 0,38, tj. plných 38 % rozdílů ve výsledcích testu lze přičíst rozdílům mezi školami. Zásadní roli v tomto ohledu hraje volba středoškolského oboru vzdělání žáka. Při zohlednění vlivu tohoto faktoru s rozlišením gymnaziálních, dalších maturitních a nematuritních oborů vzdělání je hodnota vnitrotřídního koeficientu korelace (ICC) výrazně nižší (0,14), a naopak roste význam rozdílů v úspěšnosti žáků uvnitř středních škol. Tyto výsledky tedy neukazují na výrazné koncentrování lepších a horších žáků (z pohledu úrovně čtenářské gramotnosti) v „lepších“ a „horších“ školách v oborových skupinách škol.

4.2 Vztah úrovně čtenářské gramotnosti žáků a vybraných faktorů

Dosažená úroveň čtenářské gramotnosti žáků může mít svůj vztah k řadě souvisejících faktorů, jejichž poznání je důležité v úvahách o zaměření případných systémových intervencí. Tato podkapitola se proto zaměřuje na hodnocení vztahů úrovně čtenářské gramotnosti žáků 1. ročníku středních škol na jedné straně a vybraných faktorů na úrovni žáka i školy na straně druhé tak, jak jsou uvedeny v tabulce č. 9. Vztahy těchto faktorů a dosažené úrovně čtenářské gramot-

²⁵ Uvedme, že výraznější rozdíly v úspěšnosti žáků 1. a 2. ročníku středních škol v řešení dvou nejjednodušších otázek (ID6 a ID7) jsou významně ovlivněny vyšším zastoupením žáků nematuritních oborů ve výběrovém souboru žáků 1. ročníku středních škol (školní rok 2019/2020) ve srovnání s výběrovým souborem žáků 2. ročníku středních škol (školní rok 2017/2018).